

From Leiden to Berlin!

Door Annelot Prins

Nadat 's ochtends velen nog even snel een hertentamen gemaakt hadden vertrokken wij vrijdagmiddag eindelijk op de lang voorbereide korte reis naar Berlijn waar iedereen al weken naar uitkeek. Dertig koffers, tassen en afwachtende hoofden verzamelden zich voor het grenswisselkantoor om vervolgens in de intercitiy naar Berlijn te stappen.

Een van die hoofden behoorde aan mij toe, een outsider die plots insider werd door de functie van Commissaris Buitenland te vervullen voor 2008/2009. Met een duidelijk stemgeluid wist ik de groep in en uit de trein te leiden en al snel was ook ons 'sleepcheaphostel' gevonden (dat echt zo heette). Helaas niet in het centrum; in een straal van vijf kilometer was geen kroeg meer te vinden op vrijdagavond 11 uur. De die-hards (jullie allen bekend als Tim, Pieter, Rypke en hun volgelingen) hadden al snel een taxi te pakken naar het centrum en de softies (zoals ik) zijn lekker onder de wollen dekens van het hostel gekropen.

Zaterdag om negen uur stond een groep van vierentwintig reizigers gereed om naar het 'Museuminsle' in de Spree te gaan. Een grote groep daarvan vertrok naar het pergamonmuseum en ook ik was erg benieuwd naar dit museum. Een uur lang werd ik om mijn oren geslagen met islamitische kunst. Overal waar ik keek waren tapijten, mozaïeken en houtsnijwerken. Midden in een grote hal was een gigantische trap, waarvan het leek alsof het naar iets goddelijks zou leiden. Toen wij echter de klim voltooid hadden, bleek bovenaan opnieuw een verzameling beeldjes te staan,

die zich niet veel anders voordeden dan de honderden beeldjes die wij beneden al gezien hadden.

Na deze leerzame ochtend werd de groep herenigd op weg naar de oude Stasi-gevangenis Hohenschönhausen. Hier werden we geconfronteerd met martelcellen en verhalen van ooggetuigen. De psychologische martelingen waren tot twintig jaar geleden aan de orde van de dag in deze gevangenis, die voor een groot deel nog volledig intact was. Het bezoek viel ieder-

een vrij zwaar en de sfeer was wat bedrukt bij vertrek.

Om half vijf waren we weer in het centrum van de stad, waar we een discussie hadden met de *Liberaler Hochschulgruppe*, een soort politieke jongerenorganisatie die zich inzet voor de belangen van studenten. *Hot item* was het bachelor-master systeem dat in Duitsland binnenkort wordt ingevoerd en in Nederland al enige tijd werkzaam is. De Duitse vertegenwoordigers waren

Groepsfoto in Berlijn; op de Russische Ambassade

erg tegen dit systeem omdat ze vonden dat het de vrijheid van de student beperkte, terwijl de Nederlanders het systeem verdedigden omdat het de student voorbereidt op de echte wereld. Eens werden we het niet, gezellig was het wel. Helemaal leuk was dat de glazen waar wij uit dronken, later in de vensterbank bleken te staan met een waxinelichtje erin. Ik vond de glaasjes al verdacht klein..

Zaterdagavond moest er natuurlijk gefeest worden. Na kort overleg werd besloten naar de 'Matrix' te gaan. Een discotheek die volgens hun folder tientallen zalen en verdiepingen had. Toen wij binnen waren was er echter slechts één zaal geopend, maar dankzij de opzweepende muziek, dure drankjes en extravagante dansers aan palen en in kooien werd het al snel een stomend heet feestje.

Op zondag moest daarvoor de prijs worden betaald natuurlijk. Om elf uur 's ochtends zat iedereen op een oranje fiets klaar om dwars door de stad te gaan touren. De gidsen die meewaren, waren *laid-back australian biketour guys* die op een dag hun spullen in hun thuisland in hadden gepakt om fietstochten in Berlijn te gaan geven. De toeters op de fietsen waren voor iedereen fascinerend en hebben het dan ook flink moeten bezuren. Terwijl er stevig door werd getrapt hoorden we verhalen over de bunker waarin Hitler zelfmoord pleegde (wij hebben er recht boven gestaan!) en over de prachtige gebouwen die soms wel in drie verschillende oorlogen gebombardeerd waren en steeds weer werden opgebouwd. Ik was inmiddels tot *butbabe* benoemd, wat inhield dat ik achteraan fietste om te kijken of we iedereen nog bij ons hadden. Als beloning kreeg ik bij terugkomst een drankje van onze bikedudes. Na de tocht kwam ik

er op weg naar onze volgende afspraak achter dat ik (heel Nederlands) de fietssleutel van de geleende fiets nog in mijn zak had zitten. De jongens waren erg blij dat deze terug werd gebracht.

's Middags stond er een ondergrondse rondleiding op het programma. Onder Berlijn bevindt zich een enorm uitgebreid tunnelstelsel dat bedoeld was als schuilplaats voor kernbomaanslagen tijdens de Koude Oorlog. Onze bijzondere Griekse rondleidster vertelde ons meteen dat het eigenlijk allemaal onzin was, en dat iedereen toch dood was gegaan als de bom was gevallen omdat het systeem totaal niet veilig was. Toen de rondleiding bijna afgelopen was nam de mevrouw ons mee naar het aangrenzende metrostation. Hier bevond zich een soort geheime deur die leidde naar een ruimte waar slaapkamers, badkamers en zelfs een ziekenhuiskamer waren (met reservekruk voor Rypke, die nog steeds vrolijk achter ons aan, of beter gezegd, voor ons uit, hinkte). Tijdens de hele rondleiding leek het alsof we rondliepen op een filmset, alle geheime deuren en gangen waren surrealistisch om te aanschouwen.

Maandag stonden we om negen uur 's ochtends al voor het ministerie van Financien. Het gebouw waarin dit ministerie zit is ook gebruikt door de nazi's tijdens de Tweede Wereldoorlog. Voor Nederlanders is dit heel controversieel, voor de Duitsers is het acceptatie van het verleden en de blik gericht op de toekomst. Het bezoek werd vooral erg gewaardeerd door de twee generaties penningmeesters die, na het gesprek met twee medewerkers van het ministerie, nog snel even voor de deur op de foto wilden.

Na volgepompt te zijn met infor-

matie over geld, geld en nog eens geld, was het tijd om een bezoek te brengen aan de Reichstag. Het gebouw is tekenend voor de voortdurende combinatie van verleden en toekomst die door heel Berlijn te vinden is. Het had tegelijkertijd nog intacte muren van de inval van de Sovjet's, waar teksten op staan van soldaten die stierven in de strijd, en zulke moderne technieken dat het gebouw in energie volledig zelfvoorzienend is.

Tijdens de hele rondleiding leek het alsof we rondliepen op een filmset, alle geheime deuren en gangen waren surrealistisch om te aanschouwen.

Het parlement achter ons latend, vervolgden wij op één van de drukste dagen in het programma onze reis. Een bezoek aan het Ministerie voor Binnenlandse Zaken werd gevolgd door een kijkje op de redactie van de Berliner Zeitung. Erg scherp waren we toen echter niet meer en de enigszins bedompte sfeer in een kantoor van de krant werd pas echt verstoord toen een SPILlid (anoniem) door een kast heen lazerde.

Hoewel het drukke programma niet veel vrije tijd toestond, vonden we om 0.00 de tijd om een wel heel bijzonder moment te delen. Niet alleen verwelkomden wij Noraly in haar 21e levensjaar (ze werd 20), ook namen wij afscheid van de verjaardag van Axel, die op maandag jarig was.

Dinsdagochtend stonden we om 8.30 weer buiten in ons pak te verkleumen, op weg naar das Rotes Rathaus. Vooral indrukwekkend waren de platen die aan de muur hingen met daarop de bebouwing van Berlijn voor de verwoesting van de Tweede Wereldoorlog. Ondanks dat de stad sinds 1945 bezig

is met het herbouwen, is de bebouwing nog niet wat het geweest is. Blijkbaar zoekt men de oplossing tijdelijk in gebouwen schilderen op doeken, want wat moet je anders als het geld op is?

Met dat plaatje in het achterhoofd gingen we naar een zeer luxueus gebouw: de Russische Ambassade. Met een VIP-ontvangst met open en dichtgaande hekken onder het toezien oog van de beveiligings-

camera, sloeg de sfeer om toen we binnen waren. Niet langer leek Rusland de vijand, maar er was ruimte voor open dialoog en we waren zelfs *free to shoot*, en dan nemen we aan dat er foto's bedoeld werden. Het was werkelijk opvallend wat een goede indruk de ambassade wilde maken en we kregen zelfs een artikel uitgereikt waar de Russische visie op de situatie met Georgië werd gegeven. Waarschijnlijk was het de bedoeling dat we dat plakten in de ook aan ons gegeven agenda (mét informatie over Rusland daarin).

Na 'Russian's vote in Berlin' was het tijd voor 'Germany's vote in the world': het ministerie van Buitenlandse Zaken. Duitsland is in de wereld te groot om klein te zijn en te klein om groot te zijn. Als meespeler in het veld van de groten blijft het een underdogpositie houden. Er werd een roep gedaan naar een betere samenwerking met de Verenigde Staten. Na een discussie over Israël en Afghanistan herinnerde de spreker ons eraan dat het tijd was om naar de volgende afspraak te gaan: de Nederlandse Ambassade.

Een werkelijk bizar gebouw werd aan het rijtje van bezochte gebouwen toegevoegd. Het gebouw dat garant moest staan voor doorzichtigheid (zoals bijna alle overheidsgebouwen in Berlijn), bevatte niet alleen een eigen sportzaal, maar ook deuren op de meest onverwachte plaatsen. Het James Bond gehalte was erg hoog, zullen we maar zeggen.

De laatste avond was er een gezamenlijk diner. Ondanks dat Hans Daalder onverwachts niet mee kon op reis, hebben we tijdens dat diner op zijn kosten een drankje gedronken. Die drankjes werden voortgezet in een even gave discotheek als de eerste. Dat behoeft denk ik geen toelichting.

De laatste ochtend was alweer aangebroken. Bijna gesloopt door de indrukken die we hadden opgedaan, stond de laatste afspraak van de reis op het programma. Om 10.00 's ochtends verzamelden we in het hostel om te luisteren naar niemand minder dan Margriet Brandsma. Met haar spraken we over het werk als correspondenten en journaliste en kwamen de in haar visie grootste problemen van Duitsland aan bod. Ook passeerden de verschillen tussen de Nederlandse en Duitse journalistiek de revue.

Minder uitbundig dan op de heenweg, maar nog steeds gematigd enthousiast, stapten we 's middags in Berlin Hauptbahnhof in de trein, weer terug naar Leiden. Niet meer *from Leiden to Berlin*, maar van Berlijn naar Leiden. Een mooi retourtje was het wel! ■